PEMIKIRAN IMĀM AL – SHĀFIᶜĪ R.H.M. DALAM PUISI - PUISI AKIDAH DAN TASAWUF

NAJIHAH BINTI ABD WAHID

DOKTOR FALSAFAH

PUSAT PENDIDIKAN ASAS DAN LIBERAL
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU

MEI 2014

1100094928

Pusat Pembelajaran Digital Sultanah Nur Zahirah
Universiti Malaysia Terengganu.

PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH
UMT

tesis
bpd BP 87 .N3 2014

1100094928
Pemikiran imam al-Shafi'i r.h.m. dalam puisi-puisi akidah dan tasawuf / Najihah Abd Wahid.

PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU (UMT)
21030 KUALA TERENGGANU

	1100094928	

Lihat Sebelah

HAK MILIK

PEMIKIRAN IMĀM AL-SHĀFIᶜĪ R.H.M. DALAM PUISI-PUISI AKIDAH DAN TASAWUF

NAJIHAH BINTI ABD WAHID

Tesis ini dikemukakan Bagi Memenuhi Syarat Untuk Memperolehi
Ijazah Doktor Falsafah di Pusat Pendidikan Asas dan Liberal
Universiti Malaysia Terengganu

MEI 2014

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Malaysia Terengganu sebagai memenuhi keperluan untuk Ijazah Doktor Falsafah

PEMIKIRAN IMĀM AL-SHĀFI'Ī R.H.M DALAM PUISI-PUISI AKIDAH DAN TASAWUF

NAJIHAH BINTI ABDUL WAHID

MEI 2014

Pengerusi : Profesor Madya Asyraf bin Hj.Ab.Rahman, Ph.D
Pusat : Pendidikan Asas Dan Liberal

Pemikiran Imām al-Shāf'ī r.h.m banyak dibahaskan dalam disiplin fiqh, usul fiqh dan perundangan Islam. Namun, pemikiran beliau dalam puisi Islam masih kurang diketengahkan dalam kajian akademik sedangkan beliau mempunyai *dīwān* puisi yang banyak menyentuh tentang pelbagai tema dan persoalan semasa umat Islam. Kajian ini bertujuan untuk meneroka pemikiran beliau dalam ungkapan puisi akidah dan tasawuf. Puisi-puisi akidah dan tasawuf dilihat berlatarkan tiga isu utama yang memerlukan perbahasan. Isu dalam puisi-puisi akidah dibahagikan kepada dua isu utama iaitu isu Qada' Qadar dan isu Syiah *Rāfiḍah*. Sementara isu dalam puisi-puisi tasawuf melihat pendirian beliau tentang tasawuf dan aspek-aspek tasawuf yang menjadi pegangan majoriti pendukung tasawuf iaitu proses *takhallī, taḥallī* dan *tajallī*. Kajian ini menggunakan pendekatan kualitatif dengan reka bentuk analisis kandungan atau disebut analisis teks dan juga temu bual tidak berstruktur. Teks yang dirujuk adalah 6 *dīwān* puisi Imām al-Shāf'ī r.h.m yang merupakan data primer. Data sekunder pula merujuk pada jurnal, artikel dan kajian-kajian yang membantu penyelidik dalam proses pengumpulan data. Kaedah temu bual tidak berstruktur bersama dua informan diaplikasikan dalam kajian ini bagi mendapatkan data-data berkaitan akidah dan tasawuf. Teks-teks puisi akan dianalisis dengan menggunakan pendekatan analisis tekstual. Dapatan kajian menunjukkan bahawa pemikiran Imām al-Shāf'ī r.h.m dalam persoalan Qada' Qadar adalah bertentangan dengan pemikiran al-Jabariyyah dan al-Qadariyyah. Sebaliknya, pemikiran beliau selari dengan pegangan ahl al-Sunnah wa al-Jamaah. Dalam persoalan Syiah pula, dapatan kajian menunjukkan beliau menolak fahaman Syiah *Rāfiḍah* sepenuhnya walaupun terdapat terma-terma dan rangkap-rangkap yang merujuk pada maksud syiah. Dapatan kajian dalam puisi-puisi tasawuf pula menunjukkan beliau mempraktikkan tasawuf *zuhud* dan *sunni*. Ia membuktikan praktikal dan penerimaan tasawuf oleh beliau. Pemikiran beliau dalam puisi-puisi akidah dan tasawuf diyakini akan dapat menjadi model kepada penggiat seni sastera tanah air untuk memurnikan hala tuju sastera dengan menggarap pemikiran Imām al-Shāf'ī r.h.m dalam bersastera.

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Malaysia Terengganu in fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy

IMĀM AL-SHĀFI'Ī'S THOUGHTS IN POEMS OF AQIDAH AND TASAWUF

NAJIHAH BINTI ABDUL WAHID
MAY 2014

Chairman : Associate Professor Asyraf bin Hj.Ab.Rahman, Ph.D
Centre : Centre For Fundamental and Liberal Education

Imām al-Shāf'ī's thoughts have been significantly debated in the disciplines of fiqh, usul fiqh and Islamic law. However, his thoughts in Islamic poetries was less highlighted in academic research even he had a lot of poetries that discussed numerous themes and current issues of ummah. Furthermore, Imām al-Shāf'ī r.h.m possessed very strong imagination in voicing out figurative language in poems that were rich in values of knowledge and advice. This research aimed at exploring his thoughts in phrases of poems of aqidah and tasawuf. The poems of "aqidah" and "tasawuf" were seen to be based on three primary issues that need clarification. The issue in the poems of "aqidah" was divided into two primary isuues: issues of Qada' Qadar and issues of Syiah *Rāfiḍah*. Meanwhile, issues in the poems of tasawuf showed his stand about tasawuf and elements of tasawuf, that is, the processes of *takhallī*, *taḥallī* and *tajallī*, which were practiced by the majority tasawuf followers, This research used qualitative approach with content analysis design or known as textual analysis. The referred texts were 6 sets of Imām al-Shāf'ī's r.h.m antology as primary data. The secondary data were references from jounal, articles and researches that aided researcher in the process of collecting data. Unstructured interview with two key informants was also applied in this research to enhance its findings. Research findings indicated that Imām al-Shāf'ī's r.h.m thoughts in the issues of Qada Qadar did not support al-Qadariyyah as well as al-Jabariyyah. Instead, his thoughts were parallel with the belief of ahl Sunnah wa al-Jamaah in the issues of Qada Qadar. In the issues of Syiah, even there were polemics and confusions in the stanza of Syiah poems, research findings showed that he totally rejected the belief of Syiah *Rāfiḍah*. Research findings in poems of tasawuf showed that he did not oppose tasawuf that were referred to tasawuf *zuhud* and *sunni*. The elements of tasawuf in his poems was an evidence of his practical tasawuf and his acceptance of tasawuf. His thoughts in the poems of aqidah and tasawuf was believed to be a model to the nation's literature art activists to retreat the path of the nation's literature by applying Imām al-Shāf'ī's r.h.m. thoughts.

1100094054